

De Stelling: Lelijke 'bosburka's' moeten we verwijderen, want klimop doet de boom meer kwaad dan goed!

De redactie van Boomzorg constateert dat de kwestie van klimop in bomen veel emoties oproept: moet je deze ecologische aanwinst zoveel mogelijk koesteren, of heeft de 'bosburka' alleen maar nadelen voor boom en boomverzorger? We legden de stelling voor aan een aantal experts.

Auteur: Hanneke Tax

ANGELINE METTE

gerechtigd boomdeskundige en lector VTA, Groenvisie Mette

‘Als een boom begroeid is met klimop, is het de vraag of je risicoverhogende afwijkingen kunt constateren tijdens een VTA’

Boomtechnisch geen voordelen

‘Uit boomtechnisch oogpunt heeft het geen meerwaarde voor de boom om ingekapseld te worden met klimop. Als de klimop zich verder in de kroon ontwikkelt, is er minder licht voor de boombladeren. Dit resulteert in verminderde fotosynthese, met tot gevolg verzwakking van de algehele boom. Ook krijgen we te maken met juridische aspecten; denk hierbij aan de wettelijke zorgplicht. Hierbij dringt de vraag zich op of we tijdens de VTA (*visual tree assessment, red.*) kunnen constateren of er risicoverhogende afwijkingen zijn als een boom begroeid is met klimop. Zo niet, dan kan dit een nadeel zijn voor de boom en de omgeving.’

Visuele beoordeling

‘Stel, er zit een afschuifscieur in de boomstam. De klimop zal naar alle waarschijnlijkheid langs de scheur omhoog groeien en zich verder ontwikkelen. Dit is immers een natuurlijke “klimhulp” voor de klimop. Een ander voorbeeld is dat je een plakoksel niet kunt beoordelen als gevolg van begroeiing met klimop. Een boom die niet met klimop begroeid is, kan bijvoorbeeld beoordeeld worden aan de hand van de “Chinese snor”. We kunnen dan levensverlengende maatregelen nemen voor de boom, die ook het risico op schade voor derden beperken.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

LODEWIJK VAN KEMENADE
ecologisch natuurbeheerder, bureau Wilde Bomen

‘Lelijk? Dat donkergroene blad met lichte accenten is juist mooi en ecologisch belangrijk’

Wild

‘Lelijk? Dat donkergroene blad met lichte accenten is juist mooi, en met klimop begroeide bomen zijn heel decoratief. Het ziet er wild uit en daar houden sommigen niet van, maar de natuur vaart er wel bij. Klimop is één van de vier houtige inheemse lianen en is ecologisch erg belangrijk, vooral uitgegroeide klimop met bloeistengels in bomen of op muren. In de dichte dekking vinden veel vogels en insecten beschutting. En omdat klimop van september tot december bloeit, biedt deze plant voedsel in de vorm van stuifmeel aan wilde bijen en andere insecten op het moment dat het voedselaanbod schaars is.’

Alleen nadelig voor kwijnende bomen

‘Klimop is geen parasiet en heeft eigen wortels. Bij gezonde bomen groeit de plant niet over de kroon heen; bij kwijnende bomen kan dat wel gebeuren. De boom kwijnt eerst; pas dan komt er genoeg licht voor de klimop om de kroon te overgroeien. Niet andersom. Ecologisch is dat waardevol, maar als het een veiligheidsrisico oplevert, is vellen of op stomp zagen van de boom aan te raden. Alleen dan, puur vanwege de boomveiligheid. Laat deze klimopbomen vooral staan op plaatsen waar de gevaarstelling laag is. Is er alleen sprake van een begroeide stam, dan is er geen goede reden om de groeistengels van de klimop door te zagen. Dit levert bovendien vaak schade aan de boom op.’

JOHN VAN DEN BERG
directievoerder boom- en bosbeheer gemeente Venlo

‘Ecologie van klimop gaat niet voor veiligheid van mensen’

Twee kampen

‘In de discussie over wel of géén Hedera in bomen valt me op dat er vrijwel meteen twee kampen ontstaan met weinig nuancering daartussen. Voor de één is Hedera een bron van ergernis omdat men het lelijk vindt, terwijl anderen Hedera ongebreidelde zijn gang willen laten gaan vanwege het ecologische belang. Ik zit in geen van beide kampen. Op plekken waar geen veiligheidsrisico's of overlast issues spelen mag de Hedera wat mij betreft zijn gang gaan, dat is als je het zo wil zeggen het domein van de "bosburka's"’.

Ratio in plaats van emotie

‘Echter hebben wij als gemeente natuurlijk onze zorgplicht. In zones waar veel mensen komen moeten de bomen beheersbaar blijven, met vrij zicht op de stam en gesteltakken, om te kunnen bepalen hoe vitaal de boom is. Uitvoering van boombeheer dien je als gemeente professioneel aan te pakken en geen hobbymatige opvatting de boventoon laten voeren, alsof de natuurwaarde van één specifieke plant belangrijker is dan de veiligheid van mensen. We moeten handelen vanuit ratio, niet vanuit emotie. Uit onderzoek is weliswaar gebleken dat de boom niet gewurgd wordt, maar door bedekking met Hedera gaat hij zeker niet beter groeien. Wij hanteren in Venlo een cyclisch boombeheer, waarbij alle bomen in risicozones ééns per drie jaar grondig geïnspecteerd worden. In die zones wordt Hedera wel verwijderd omdat inspecties anders niet uitvoerbaar zijn.’